

Substitutionsbehandling

Denne information handler om substitutionsbehandling .

[Vil du hellere læse denne information på din telefon, kan du gå ind på \[www.psykiatri-regionh.dk/substitutionsbehandling\]\(http://www.psykiatri-regionh.dk/substitutionsbehandling\)](http://www.psykiatri-regionh.dk/substitutionsbehandling) eller skanne QR-koden med kameraet på din telefon.

Substitutionsbehandling kan hjælpe med at få styr på abstinenser og trang, hvis du er afhængig af opioider. I stedet for rusmidler får du medicin, der kan give en mere rolig og stabil hverdag – altid med støtte fra læger og behandlere.

Hvad er substitutionsbehandling?

Substitutionsbehandling er en medicinsk behandling, der kan hjælpe, hvis du er afhængig af opioider som morfin eller heroin. Her erstattes rusmidlet med medicin – under lægens opsyn.

Formålet er at mindske abstinenser og trang til at bruge (craving), så det er nemmere at få en mere stabil hverdag med færre tilbagefald.

Hvornår kan man få substitutionsbehandling?

Substitutionsbehandling er relevant, hvis du er afhængig af opioider og har svært ved at stoppe på egen hånd. Behandlingen tilbydes ofte, hvis man før har prøvet andre former for behandling uden succes eller hvis man har stor risiko for tilbagefald. En læge vurderer sammen med dig, om substitutionsbehandling er den rigtige vej at gå.

Hvilken medicin bruger man i substitutionsbehandling?

De mest almindelige lægemidler er metadon og buprenorphin. Metadon tages som væske eller tabletter, mens buprenorphin kan tages som små tabletter under tungen eller som injektion.

Hvordan virker medicinen?

Begge lægemidlevirker ved at binde sig til de samme receptorer i hjernen som opioider, hvilket hjælper med at mindske abstinenser og craving – men uden den euforiske rus, som ulovlige rusmidler. Metadon aktiverer receptorerne helt, mens buprenorphin gør det delvist, hvilket giver mindre risiko for afhængighed og rus.

Mulige bivirkninger

Som med al medicin kan der være bivirkninger ved metadon og buprenorphin, fx kvalme, forstoppelse, døsighed og svimmelhed. I sjældne tilfælde kan der opstå alvorlige bivirkninger som åndedrætsbesvær og allergiske reaktioner.

Det er vigtigt at tale med egen læge om bivirkninger og følge lægens anvisninger nøje.

Overvejer du substitutionsbehandling?

Hvis du overvejer substitutionsbehandling, er det vigtigt at tale med egen læge, som kan vurdere om behandlingen er relevant for og guide dig igennem processen for at sikre den bedst mulige støtte.

Sådan foregår det:

- **Indledende vurdering:** Lægen laver en grundig vurdering af helbredstilstand og forbrug. Vurderingen kan omfatte fysiske undersøgelser, blodprøver, undersøgelser af hjertet og samtale om eventuelle tidligere forsøg på at stoppe med at bruge opioider. Herefter beslutter lægen om behandlingen skal sættes i gang.
- **Behandlingsplan:** Lægen laver sammen med dig en plan, der passer til dine behov – fx valg af medicin, dosering og andre støttende behandlinger som terapi og rådgivning.
- **Start af medicin:** Medicinen gives under opsyn for at sikre den rette dosis. I starten kan det være nødvendigt at møde op dagligt i det psykiatriske ambulatorie for at få medicinen, så lægen kan sikre, at doseringen er korrekt.
- **Støtte og rådgivning:** Ud over medicin kan du få hjælp til de psykiske og sociale sider af afhængigheden, fx gennem gruppeterapi eller rådgivning. Dette kan hjælpe med at styrke din motivation og give dig værktøjer til at håndtere de udfordringer, der kommer.

- Opfølgning og justering: Behandlingen følges op løbende og tilpasses efter behov. Dette kan fx være ændringer i dosis eller tilføjelse af andre behandlingsformer.
- Langsigtet plan: Målet med substitutionsbehandlingen er at hjælpe dig med at opnå en stabil og mulig rusmiddelfri tilværelse. Dette kan tage tid, og behandlingsplanen bliver justeret løbende for at støtte dig bedst muligt.

Mere viden og rådgivning

Her kan du se, hvor du kan få mere viden, når du har en psykisk sygdom eller er pårørende.

Psykiatriguiden - overblik til patienter og pårørende

I Psykiatriguiden har vi samlet al viden om psykiske sygdomme, behandlingsformer og forløb. Du kan også læse om at være pårørende.

[Find Psykiatriguiden på www.psykiatri-regionh.dk/psykiatriguiden](http://www.psykiatri-regionh.dk/psykiatriguiden)

Hverdagen med psykisk sygdom

[Få konkrete værktøjer til din hverdag med psykisk sygdom på www.psykiatri-regionh.dk/hverdagen](http://www.psykiatri-regionh.dk/hverdagen)

Rådgivning i PsykInfo

Hos PsykInfo tilbyder sygeplejersker med erfaring i psykiatrisk behandling telefonisk eller personlig rådgivning til både patienter og pårørende. [Du kan læse mere om rådgivning i PsykInfo på www.psykiatri-regionh.dk/Psykinfo](http://www.psykiatri-regionh.dk/Psykinfo) eller ringe på telefon 38 64 13 00.